

være i høi Grad fjernet, om ikke umuliggjort. Jeg tror derfor, at disse Forslag, som jeg ikke tvivler om ere saa godt mente som muligt, selv om de i og for sig ved deres Indhold ikke for mig give Anledning til nogen Modsigelse, dog ved at opstilles paa Finantsloven paa et galt Sted, hvor de ikke skulle staa, ere saa langt fra at fremme denne Sag, at de tværtimod, bortset fra den politiske Svækkelse, det er for dette Thing at optage Ting, som det ikke kan gennemføre, ogsaa ville staae denne Sag, som man ellers kunde ønske fremmet. Det er Grunden til, at vi ikke give disse Forslag vor Tilslutning. Jeg siger dette allerede nu, fordi jeg da ikke, hvis der ikke gives særlig Anledning dertil, behøver at komme ind derpaa. Jeg vil erindre om, at det ene af disse Forslag var Gjenstand for Thingets Forsættelse i Fjor. Det andet, under § 5, er nyt, men principielt er der ikke nogen Forskjel paa disse to Forslags formelle Stilling til Finantsloven, og det er ikke paa Grund af Realiteten, at man forfaste de første her i Thinget, men kun fordi man erkjendte, at det ikke havde sin Plads paa Finantsloven.

Paa § 10 er der stillet et Forslag af hele Udvalget, som slutter sig til Forslaget af den ærede Minister paa Finantsloven om en Løttelse og Nedsættelse af Gjælden og Afbetalingsvilkårene til en Mergelbane ved Damholt—Hødsager. Bevillingen til denne Mergelbane blev givet for en Del Aar siden i Form af et Laan. Der ophyses nu, at siden den Tid har denne Mergelbane arbeidet under et Aktieselskab, som har sat sig i Spidsen for dette Foretagende og arbeidet med stor Ihærdighed, men er kommen under meget vanskelige og trykkende Forhold. Det var den første af den Slags Baner, man havde anlagt; man havde følgende Ingen Erfaring, og den Bane, som den Gang blev anlagt, har senere vist sig, at være fuldstændig uheldig. Anlægget blev ledet af Regjeringens Konsulent, en Mand, hvis Dygtighed og Kjendskab til Forholdene Ingen betvivler; det er en dygtig Mand, der er bekendt med den Slags Jernbaneanlæg; men han er ikke bekendt med de Betingelser, hvorunder her særlig skulde arbeides, og Følgen blev, at man anlagde Banen med for lette Sveller, og Resultatet deraf blev, at de viste sig for svage til at bære de med Mergel belæssede Vogne. Resultatet deraf har været, at man har været nødt til at lægge hele Banen om, saa at man er kommen i en overordentlig stor Gjæld, og Udgifterne til at udvide dette Anlæg ere i bethdelig Grad fjærnede. Men Udvidelsen af Anlægget er Betingelsen for, at denne Mergel-

bane, som skulde omfatte en Strækning paa 3 Mil, kan gjøre den Nytte, den skulde. Det er derfor, at Statskassen maa træde til, ikke blot for at bevare den i dens nuværende Udstrækning, men ogsaa udvide den. Dertil kræves, at der er Aktionærer, der ikke blot have Lykt til at bruge Banen selv, men ogsaa ville være med til at faae den til at voge og komme til at berøre alle de Ledder og Dele af Egnen, hvor den skal gjøre Nytte. Dette har ikke under disse Forhold været muligt at opnaa med denne store Gjæld, idet de, som skulde træde til — det er for det Meste Smaafolk, som kun have Tid at raade over — skræmmedes fra Tilslutning af Frygt for Gjælden, for hvilken ganske vist Amtsrådet har garanteret, men kun lige overfor Statskassen, medens de enkelte Aktionærer staa solidarisk ansvarlige lige overfor Amtsrådet. Dersom altsaa Foretagendet ikke skal gaa til Grunde, og de Penge skulle være spildte, og Maalet skal være tabt, som man satte sig, da man gif ind paa dette Forsøg, er det nødvendigt at gjøre Aktieselskabets økonomiske Forhold saa gunstige, at denne Frygt fjærnes, med andre Ord, at de mindre bemidlede, endogsaa ganske smaa Lodseiere, kunne faae Mod til at slutte sig til og sætte Penge i dette Aktieselskab, saa at man kan udvide og gennemføre Planen. For at naa dette have Aktionærerne andraget paa, at Gjælden bliver yderligere nedsat, og Udvalget har da ogsaa sluttet sig enstemmig dertil og anbefalet den Nedsættelse, som indeholdes i Vædringsforslaget, og som gaar ud paa af Laanet 102,400 Kr. at eftergive de 67,400 Kr., saaledes at Resten, der staar tilbage, nemlig 35,000 Kr. ikke skal afdrages før den 1ste September 1893. Til Gjængjæld for disse meget gunstige Vilkåar, som man anbefaler at give Selskabet, stiller Udvalget den Betingelse, som er nævnt i Betænkningen Nr. 13, hvortil jeg skal henvise, og som gaar ud paa, at det skal paases fra Regjeringens Side, at Indtrædelse i Aktieselskabet og Anskaffelse af Mergelen ikke fordyres for Ikke-Interessenter. Ved denne sidste Passus, at Anskaffelsen af Mergel ikke maa fordyres for Ikke-Interessenter, menes, at Prisen paa Mergel og paa Banens Benyttelse ikke maa blive dyrere for Ikke-Interessenter end for Interessenter. — Der er ikke flere Vædringsforslag under dette Afsnit af Finantsloven, som nu er Gjenstand for Forhandling, men der findes et Par Bemærkninger i Betænkningen, hvortil jeg skal henvise. Den ene er kun den sædvanlige Gjentagelse om Forholdet ved de vestindiske Der. Den anden Bemærkning er gjort til § 4 og angaar